

Sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka “Stelpe 1” un saistītās infrastruktūras izbūves Ogres un Bauskas novadu Birzgales, Valles un Vecumnieku pagastos, ietekmi uz aizsargājamiem mežu un virsāju, zālāju biotopiem

Pasūtītājs: SIA “SP Venta”, reģistrācijas Nr. 42403048591
Gustava Zemgala gatve 74A, Rīga, LV-1039

Izpildītājs: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr. 40003374818
Vīlandes iela 3-6, Rīga, LV-1010

Ekspertīzes veicēji:

Santa Ieviņa, sertificēta eksperte, sertifikāta Nr. 231
Toms Daniels Čakars, sertificēts eksperts, sertifikāta Nr. 182
Līga Mihailova, sertificēta eksperte, sertifikāta Nr. 156
Margita Deičmane, sertificēta eksperte, sertifikāta Nr. 024

1. Biotopu grupas, par kurām sniegts atzinums:

Meži un virsāji, zālāji

2. Pētāmās teritorijas apsekošanas datums un meteoroloģiskie apstākļi, apsekošanas ilgums, atrašanās vieta un izpētes metodes

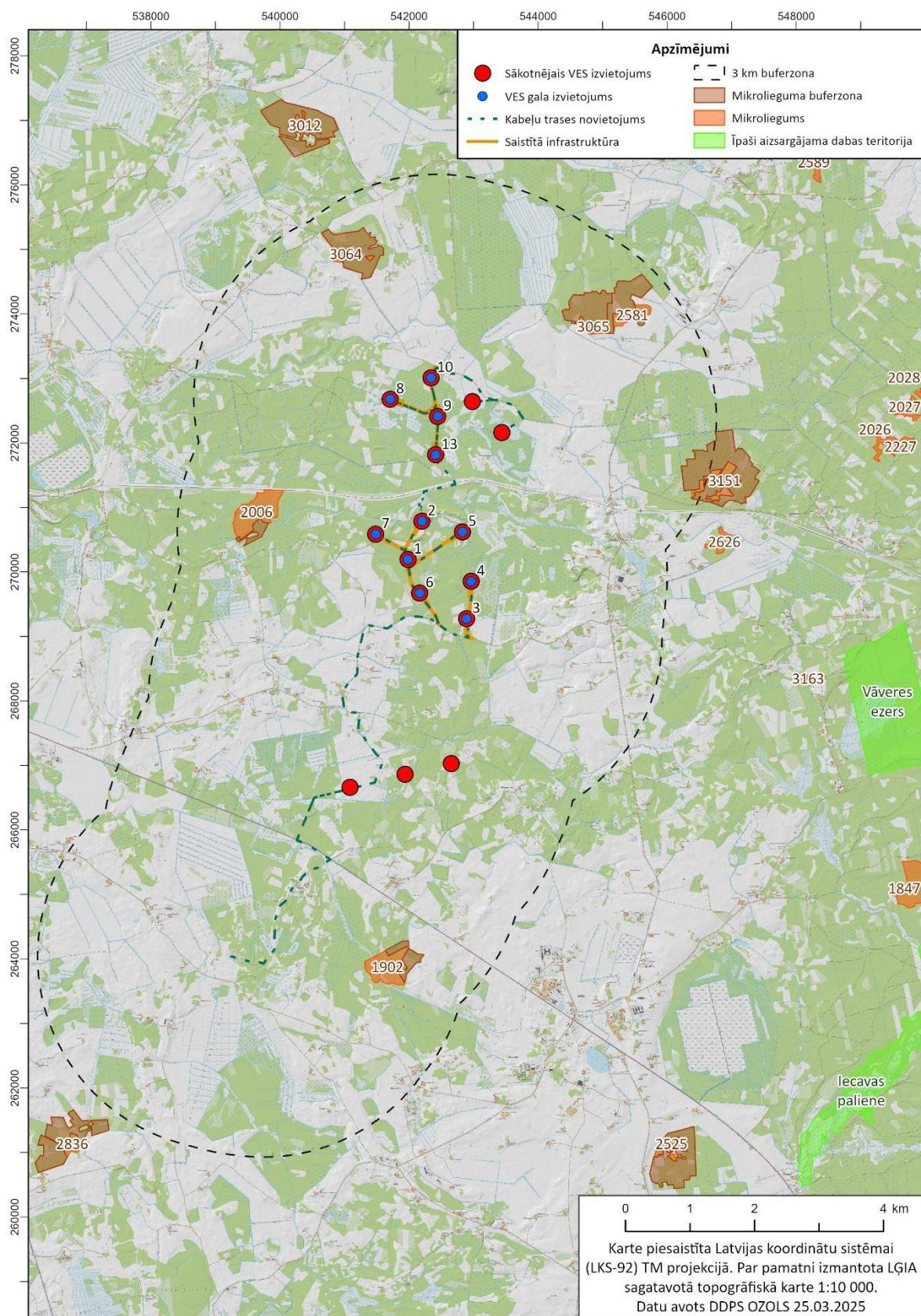
Atzinumā lietotie termini:

Izpētes teritorija – plānotās darbības teritorija, kas ietver plānoto infrastruktūru, kā arī tai pieguļošās platības.

Izvērtējuma teritorija – plašāka teritorija, kas ietver izpētes teritoriju un teritorijas, kurās iespējama plānotās darbības ietekme.

Izpētes teritorijas apsekošana veikta 20., 22. un 23.08.2024. (kopā: ~30 cilvēkstundas). Meteoroloģiskie apstākļi apsekojumu laikā bija piemēroti apsekošanai un situācijas novērtēšanai – gaisa temperatūra 15-17°C, mākoņains, bez būtiskiem nokrišņiem, vēja ātrums 3-5 m/s. Apsekošana veikta veģetācijas sezonā.

Izvērtējuma teritorijai sākotnēji veikta priekšizpēte, analizējot kartogrāfiskos materiālus un datus, kas reģistrēti Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk tekstā DDPS “Ozols”). Teritorija apsekota, izvērtējot plānotās darbības teritoriju – staciju novietnes, izbūves laukumus, jaunbūvējamās un esošās pievedceļus un kabeļu trases – kā arī paredzētās darbības iespējamās ietekmes teritoriju. Izpētes teritorijas atrašanās vietu, izvērtētās novietnes un infrastruktūru skat. 1. attēlā. Mežu biotopi izvērtēti ap plānoto infrastruktūru 180 m rādiusā, kur iespējama potenciāla ietekme uz hidroloģisko režīmu. Dabā apsekoti potenciālie ES nozīmes aizsargājami biotopi, kā arī saskaņā ar DDPS “Ozols” datiem jau reģistrētie biotopi. Potenciālo biotopu atlasīšanā un izvērtēšanā atbilstībai ES nozīmes aizsargājamo biotopu kritērijiem izmantota “ES nozīmes biotopu izplatības un kvalitātes apzināšanas un darbu organizācijas metodika”.

1. attēls. Paredzētās darbības vietas, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu novietojums

Apsekojumu laikā fiksēti arī dižkoki, īpaši aizsargājamo sugu atradnes un citas dabas vērtības. Aizsargājamo sugu statuss noteikts saskaņā ar Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumiem Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu". Biotopu statuss noteikts atbilstoši ES nozīmes aizsargājamo biotopu inventarizācijas metodikai (Auniņš, 2013) un Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumiem Nr. 350 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”. Apsekošanai izmantotas planšetdatoros vai mobilajos telefonos iebūvētās GPS iekārtas un aplikācija ESRI *FieldMaps*, kā arī veikta maršruta ierakstīšana un objektu/situācijas fotofiksācija (skat. 1. pielikumu).

Atzinums sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumu Nr. 925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības" prasībām.

3. Teritorijas statuss atbilstoši aizsargājamām dabas teritorijām noteiktajam statusam, aizsargājamās teritorijas funkcionālā zona, kurā atrodas pētāmā teritorija, ja tā atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā

Saskaņā ar DDPS "Ozols" datiem, izpētes teritorija neatrodas valsts vai vietējas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā un izpētes teritorijā neatrodas mikroliegumi. Izpētes teritorijai tuvākā aizsargājamā dabas teritorija ir valsts nozīmes dabas liegums "Vāveres ezers" (Natura 2000, LV0500700), kas atrodas aptuveni 6 km uz austrumiem no VES 3A novietnes. Balstoties uz DDPS "Ozols" pieejamo informāciju, dabas liegums izveidots īpaši aizsargājamo sugu (izņemot putnu) un biotopu aizsardzībai. Teritorija ir nozīmīga spilgtās purvuspāres (*Leucorrhinia pectoralis*) aizsardzības vieta, kā arī tā ietver stāvlapu dzegužpirkstītes (*Dactylorhiza incarnata*) dzīvotni. Lieguma teritorijā konstatētas arī vairākas ES Putnu direktīvas ([79/409/EEK](#)) sugas, piemēram, lielais dumpis (*Botaurus stellaris*), bikšainais apogs (*Aegolius funereus*) un melnā dzilna (*Dryocopus martius*) (www.daba.gov.lv).

Izpētes teritorijai tuvākie mikroliegumi ir

- mikroliegums putniem, aptuveni 1,5 km uz rietumiem no sākotnējā VES 9A (mikrolieguma kods: 2006);
- mikroliegums putniem, aptuveni 2,3 km uz ziemeļaustrumiem no VES 17A (mikrolieguma kods: 3065);
- mikroliegums putniem, aptuveni 2,5 km uz dienvidaustrumiem no VES 1A (mikrolieguma kods: 1902);
- mikroliegums putniem, aptuveni 2,8 km uz ziemeļaustrumiem no VES 17A (mikrolieguma kods: 2581).

4. Atzinuma sniegšanas mērķis

Atzinums sniegts ar mērķi izvērtēt plānotās darbības - vēja elektrostaciju parka "Stelpe 1" un saistītās infrastruktūras izbūves Ogres un Bauskas novados, ietekmi uz ES nozīmes aizsargājamiem mežu biotopiem un citām dabas vērtībām atbilstoši ekspertu kompetencei.

5. Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts, arī informācija par teritorijas reljefu un mikroreljefu, hidroloģisko režīmu, sastopamajiem biotopiem un attiecīgās grupas sugām, kā arī apsaimniekošanu, norādot dabisko, daļēji dabisko un antropogēnas izcelsmes platību īpatsvaru

Izpētes teritorija atrodas Viduslatvijas zemienē, Upmales līdzenumā. Reljefs ir viegli paugurains ar nelielu tendenci paaugstināties virzienā no rietumiem uz austrumiem. Kwartāra nogulumu segas biezums ir salīdzinoši neliels – ne vairāk kā 30 m. Dominē glaciolimniskie (ledāja kušanas ūdeņu baseinu) nogulumi – smilts, aleirīts, māls; glaciģēnie (ledāja) nogulumi – morēnas smilšmāls, morēnas mālsmilts un biogēnie (purva) nogulumi – kūdra.

Ainavā dominē intensīvi izstrādātas privātas meža zemes, kas vietām mijas ar nelielām lauksaimniecības zemju platībām. Sausieņu meži mijas ar mežiem nosusinātās augtenēs. Teritorijai raksturīgas samērā auglīgas augsnes, līdz ar to dominē damaksnis un vēris, kas mijas ar šaurlapu āreņiem. Vietām sastopami arī slapjais vēris un slapjais damaksnis. Meži uz kūdrainām augsnēm teritorijā sastopami maz.

Izpētes teritorijai cauri tek neliela upīte Vīksniņa. Gar teritorijas ziemeļu galu tek upīte Taļķe. Kabeļu savienošais posms VES parka vidusdaļā plānots pa esošo ceļu cauri lauksaimniecības zemēm, bet pārējā infrastruktūra pārsvarā izvietota mežu zemēs. Tikai atsevišķās vietās, kur mežu zemes nav stipri fragmentētas ar izcirtumiem, sastopamas arī dabiskiem mežu biotopiem raksturīgas struktūras.

Teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Jelgava – Krustpils. Apdzīvotības blīvums ir mazs – atsevišķas viensētas, kas pārsvarā izvietojušās starp lauksaimniecības zemēm.

6. Īss pieguļošās teritorijas raksturojums

No izpētes teritorijas uz dienvidaustrumiem atrodas Valles ciems, uz dienvidiem – reģionālais autoceļš P73 Vecumnieki - Nereta - Subate, uz dienvidrietumiem atrodas Stelpes un Beitiņu ciems, uz rietumiem no VES parka atrodas Vecumnieki, uz ziemeļaustrumiem – Birzgale, bet ziemeļrietumos no izpētes teritorijas atrodas reģionālais autoceļš P88 Bauska - Linde.

Lauksaimniecības zemes, kas pārsvarā ir aramzemes, veido mozaīkveida ainavu ar mežu zemēm, kā arī ciemiem un viensētām. Pieguļošajā teritorijā atrodas vairāki palieli mežu masīvi, taču kopumā lauksaimniecības zemju īpatsvars ir lielāks nekā izpētes teritorijā.

7. Konstatētās īpaši aizsargājamās sugas vai sugu grupas un to izplatības īpatnības, norādot izmantotos informācijas avotus, noteikšanas metodiku un vērtēšanas kritērijus, kā arī esošie un potenciālie apdraudošie faktori apsekotajā teritorijā un to ietekmes vērtējums

Saskaņā ar DDPS "Ozols" pieejamo informāciju izpētes teritorijā iepriekš reģistrētas atsevišķas aizsargājamo augu sugu atradnes. Apsekojumu laikā ievākta informācija par ekspertu kompetencē esošām ķērpju, sēņu un bezmugurkaulnieku sugām, kas saistītas ar dabiskiem

mežu biotopiem kā to indikatorsugas vai raksturojošās sugas. Konstatēta aizsargājama ķērpju suga – kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea*, sēņu suga – melnējošā cietpore *Rigidiporus crocatus* un bezmugurkaulnieku suga – spožā skudra *Lasius fuliginosus*. Precīzu informāciju par šo sugu aizsardzības stāvokli un sastopamību izpētes teritorijā skatīt 1.tabulā. (Izpētes teritorijā konstatētās īpaši aizsargājamās sugas – ĪAS I, II – atbilstoši Ministru Kabineta noteikumu par aizsargājamo sugu sarakstu pielikuma numuram). Sugu atradņu punkti, kas atrodas izpētes teritorijā, attēloti kartēs (skat. 3.-9. attēlu).

Novērtējums sugu sastopamībai Latvijā un raksturojums to ekoloģiskajām prasībām veikts, izmantojot datus no portāla dabasdati.lv, DDPS “Ozols”, sugu noteicējiem, nepublicētiem materiāliem no sugu izvērtējumiem atbilstoši IUCN kategorijām projektā “LIFE for Species”, kā arī izmantojot citus ekspertu rīcībā esošus materiālus.

1. tabula. Konstatētās īpaši aizsargājamās sugas izpētes teritorijā

Nosaukums	Sugu grupa, aizsardzības kategorija, IUCN ¹ vērtējums	Sastopamība izpētes teritorijā
Kastaņbrūnā artonija <i>Arthonia spadicea</i>	Ķērpis: ĪAS I, DMB IS, LC	Biotopā 9010*_2, ~133m no VES 9
Melnējošā cietpore <i>Rigidiporus crocatus</i>	Sēne: ĪAS I, DMB SS, VU	Biotopā 9010*_2, ~130m no VES 9
Spožā skudra <i>Lasius fuliginosus</i>	Bezmugurkaulnieks: ĪAS I, LC	- parastajā liepā <i>Tilia cordata</i> ~2,5m no ceļa, kas savieno VES 1A un VES 6 - parastajā ozolā <i>Quercus robur</i> , ~60m no kabeļlīnijas VES parka dienvidu daļā

Kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea* – samērā bieži sastopama ķērpju suga visā Latvijas teritorijā, raksturīga ēnainiem, mitriem mežiem. Suga ir dabisku meža biotopu indikatorsuga. Tai nepieciešams relatīvi augsts gaisa mitrums un stabils hidroloģiskais režīms. Apdraudējums šīs sugas dzīvotnei saistāms ar mikroklimata izmaiņām mežaudzes nosusināšanas ietekmē vai pieguļošo mežaudžu nociršanas gadījumā, kā rezultātā palielinās gaismas daudzums mežaudzē un līdz ar to palielinās arī izžūšana. Sugas novērtējums pēc IUCN kritērijiem atbilst LC – Least Concern – droša suga, un Latvijā kopumā tā netiek uzskatīta par apdraudētu.

Izpētes teritorijā sugas izplatība ir ierobežota saistībā ar to, ka mežu zemes pārsvarā ir intensīvi apsaimniekotas, fragmentētas un daudzviet nosusinātas. Intensīvās apsaimniekošanas rezultātā teritorijā trūkst pāraugušu mežaudžu ar stabilu mikroklimatu, kas atbilstu sugas dzīvotnes prasībām. Konstatētajā sugas dzīvotnē kastaņbrūno artoniju šobrīd apdraud izmainītais hidroloģiskais režīms, ko ietekmē gar sugas dzīvotnes poligona robežu

¹ Novērtējums pēc IUCN (International Union for Conservation of Nature) kritērijiem, pēc projekta “LIFE FOR SPECIES” materiāliem. <https://sarkanagramata.lu.lv/par-projektu/materiali/> LC – Least Concern – droša suga, NT - Near Threatened – gandrīz apdraudēta suga, VU – Vulnerable – jutīga suga, EN – Endangered – apdraudēta suga, CR - Critically endangered – kritiski apdraudēta suga

izveidotais susinātājgrāvis. Meža biotopā, kas ir aprakstītās sugas dzīvotne, paaugā novērojams parastās egles (*Picea abies*) īpatsvara pieaugums, kas liecina par sausāku apstākļu veidošanos šajā biotopā, līdz ar to – kastaņbrūnajai artonijai nelabvēlīgas vides veidošanos (Ikauniece 2017).

Melnējošā cietpore *Rigidoporus crocatus* – sastopama gandrīz visā Latvijas teritorijā, taču samērā reti, ļoti jutīga pret mikroklimata izmaiņām. DMB indikatorsuga un speciālistu suga. Suga raksturīga mitriem mežiem, nereti sastopama grāvju un upīšu tuvumā uz stipri satrupējušām skuju koku, retāk lapu koku kritālām (Dāniele, Meiere 2020.). Apdraudošais faktors dzīvotnei – mikroklimata izmaiņas, kas saistītas ar mežaudzes nosusināšanu, piegulošo mežaudžu izciršanu, kā arī atmirušās koksnes izvākšana no mežaudzes un dabisku mežaudžu izciršana. Sugas novērtējums pēc IUCN kritērijiem – VU – Vulnerable – jutīga suga.

Šai sugai tāpat kā iepriekš aprakstītajai kastaņbrūnajai artonijai apdraudošie faktori izpētes teritorijā ir intensīvā mežizstrāde, meža zemju fragmentācija un nosusināšana. Suga saistīta ar atmirušo koksni, ar kuru bagātas parasti ir pāraugušas mežaudzes. Šādu mežaudžu izpētes teritorijā ir ļoti maz saistībā ar intensīvo mežizstrādi. Melnējošo cietporei tāpat kā kastaņrūno artoniju konstatētajā atradnē apdraud susinātājgrāvja izmainītais hidroloģiskais režīms un izmaiņas mikroklimatā.

Spožā skudra *Lasius fuliginosus* – samērā bieži sastopama suga, kas bieži saistīta ar lielu dimensiju lapu kokiem, kā sugas dzīvotni. Sugas novērtējums pēc IUCN kritērijiem atbilst LC – Least Concern – droša suga, un Latvijā kopumā tā netiek uzskatīta par apdraudētu.

Izpētes teritorijas ainavā samērā daudz sastopami lielu dimensiju koki un dižkoki, kas var kalpot par potenciālu spožās skudras dzīvotni. Kamēr šiem kokiem tiks nodrošināta aizsardzība un atbilstoša apsaimniekošana, nozīmīgs apdraudējums spožās sugas izplatībai teritorijā nav paredzams. Arī konkrētajā dzīvotnē – parastā liepa (*Tilia cordata*) – sugai nav paredzams apdraudējums, jo apdzīvotais koks ir dižkoks, kas saskaņā ar MK noteikumiem (Ministru kabineta noteikumi Nr.264) ir aizsargājams un atbilstoši apsaimniekojams. Kā arī spožās skudras izplatību konkrētajās teritorijās nodrošina lielu dimensiju koku grupas, kas atrodas sugas apdzīvoto koku tiešā tuvumā.

8. Konstatētie Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamie biotopi, biotopi ar specifiskām izplatības īpatnībām Latvijā un konstatēto biotopu kvalitāte, norādot izmantotos informācijas avotus, noteikšanas metodiku un vērtēšanas kritērijus, kā arī esošie un potenciālie apdraudošie faktori apsekotajā teritorijā un to ietekmes vērtējums

Informācija par izpētes teritorijā vai tās tuvumā sastopamajiem Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamajiem biotopiem iegūta, apkopojot informāciju no DDPS "Ozols" esošajiem datiem, kā arī veicot teritorijas apsekojumus dabā. Paredzētās darbības tiešā tuvumā reģistrēts viens īpaši aizsargājams ES nozīmes meža biotops – 9010*_2 Veci vai dabiski boreāli meži, otrais variants (poligona nr. 19ZL715_154). Atbilstība Latvijā aizsargājamo biotopu

kritērijiem nav vērtēta, jo iespējamā ietekme analizēta neatkarīgi no biotopa atbilstības šiem kritērijiem.

Biotops apsekots dabā 2024. gadā un precizētas tā robežas, poligona platībai palielinoties ziemeļu virzienā. Balstoties uz sākotnējo VES parka infrastruktūras plānojumu, biotops robežojas ar sākotnēji plānoto VES 9A izbūves laukuma ziemeļu galu (skat. 5. attēlu).

Konstatētais biotops un tā variants (9010*_2) kopumā Latvijā nav reti sastopams, taču izpētes teritorijā intensīvās mežsaimniecības un meža zemju nosusināšanas rezultātā vecu (pāraugušu) mežaudžu īpatsvars ir ļoti neliels, līdz ar to arī aizsargājamu biotopu izplatība ir stipri ierobežota.

Mežaudze pēc mežu augšanas apstākļu tipa atbilst slapjajam vērim, kas norāda uz to, ka šim biotopam – aizsargājamo sugu dzīvotnei – būtisks apdraudošais faktors ir hidroloģiskā režīma izmaiņas. Par šīm izmaiņām uzskatāmi liecina parastās egles (*Picea abies*) īpatsvara palielināšanās mežaudzē (Ikauniece 2017), kas tika konstatēta apsekojuma laikā, un ir saistāma ar susinātājgrāvja izveidošanu gar biotopa poligona garāko malu. Nosusināšanas rezultātā mežaudzē laika gaitā izmainās sugu sastāvs un biotopa kvalitāte samazinās. Kā arī biotops šādi tiek degradēts kā dzīvotne īpaši aizsargājamām sugām.

20. augusta apsekojumā konstatēts viens ES nozīmes zālāju biotops – 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (biotopa anketa 2. pielikumā, novietojums 8. attēlā). Biotopa poligona Nr. 24MD24_4. Atbilst biotopa 3. mitrajam variantam. Biotopa kvalitāte ir vidēja. Kaut gan sugu daudzveidība ir liela un sastopamas daudz indikatorsugas, vietām vērojam aizaugšana ar dažādām ekspansīvajām sugām un krūmiem, kaut gan zālājs tiek regulāri apsaimniekots.

9. Citas apsekotās teritorijas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības, piemēram, dižkoki, veci koki, alejas, zinātniski nozīmīgas sugu atradnes

Papildus DDPS "Ozols" reģistrētajiem dižkokiem izpētes teritorijā konstatēti vēl citi dižkoki, lielu dimensiju saudzējami koki un ekoloģiskie koki, kā arī divas lielās ligzdas. Apsekojumu laikā konstatētas arī divas DMB indikatorsugas kastaņbrūnās kātiņpiepes *Poliporus badius* atradnes, kas gan atrodas ārpus dabisku mežu biotopiem. Minētās dabas vērtības attēlotas 1. attēlā. Informācija par apsekojumu laikā no jauna konstatētajiem dižkokiem un potenciālajiem dižkokiem apkopota 2. tabulā, bet novietojums 3.-9. attēlā.

2. tabula. No jauna konstatētie dižkoki un potenciālie dižkoki izpētes teritorijā

Apzīmējums	Suga	Apkārtmērs, m	Piezīmes	x koordināta	y koordināta
DV3	Parastā priede <i>Pinus sylvestris</i>	2,44	Potenciāls dižkoks	266901	542096
DV4	Parastā priede <i>Pinus sylvestris</i>	2,49	Potenciāls dižkoks	270563	541701
DV5	Parastā priede <i>Pinus sylvestris</i>	2,52	Dižkoks	267021	542428

Apzīmējums	Suga	Apkārtmērs, m	Piezīmes	x koordināta	y koordināta
DV10	Parastais ozols <i>Quercus robur</i>	3,62	Potenciāls dižkoks	264850	539987
DV17	Parastais ozols <i>Quercus robur</i>	3,74	Potenciāls dižkoks	266806	541458
DV22	Parastais ozols <i>Quercus robur</i>	3,97	Potenciāls dižkoks	265220	540302
DV25	Parastais ozols <i>Quercus robur</i>	4,02	Dižkoks	272683	543043
DV39	Parastais ozols <i>Quercus robur</i>	3,95	Potenciāls dižkoks	269717	542249
DV41	Parastā liepa <i>Tilia cordata</i>	3,82	Dižkoks	265227	540310
DV42	Parastā liepa <i>Tilia cordata</i>	5,45; 0,75 m	Dižkoks	268133	540997

Minētās dabas vērtības un paredzētās darbības potenciālā ietekme uz tām plašāk aprakstīta 3. tabulā.

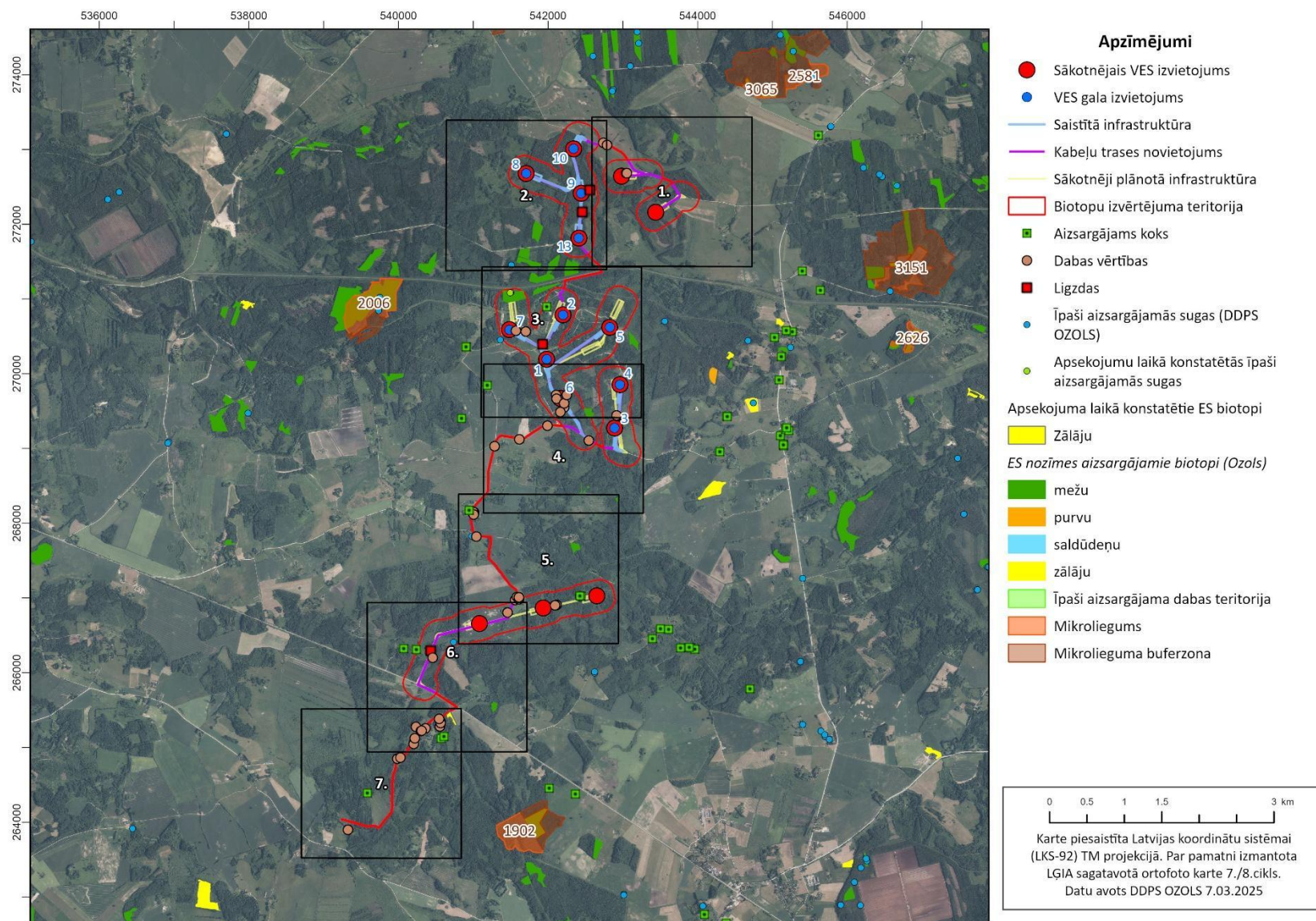
10. Pētāmās teritorijas aizsargājamo dabas un ainavas vērtību labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības un darbības, lai uzlabotu konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību neatkarīgi no to aizsardzības statusa

Izpētes teritorijā sastopamajās mežaudzēs, kas atrodas slapjās un mitrās augtenēs, vēlams saglabāt dabisko hidroloģisko režīmu. Slapjaiņu un purvaiņu tipa mežiem bieži raksturīgs mikroklimats ar paaugstinātu mitrumu, līdz ar to vēlams samazināt mežaudžu fragmentāciju, veidojot plašas vienlaidus mežaudzes ar stabilu mikroklimatu, kas ir būtisks noteicošais faktors vairāku īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu uzturēšanai, tai skaitā izpētes teritorijā konstatētajai melnējošajai cietporei *Rigidiporus crocatus* un kastaņbrūnajai artonijai *Arthonia spadicea*, kā arī biotopa 9010*_2 *Veci vai dabiski boreāli meži* (poligona nr. 19ZL715_154) uzturēšanai. Mežaudžu augstākas kvalitātes sasniegšanai nepieciešama saimnieciska neiejaukšanās.

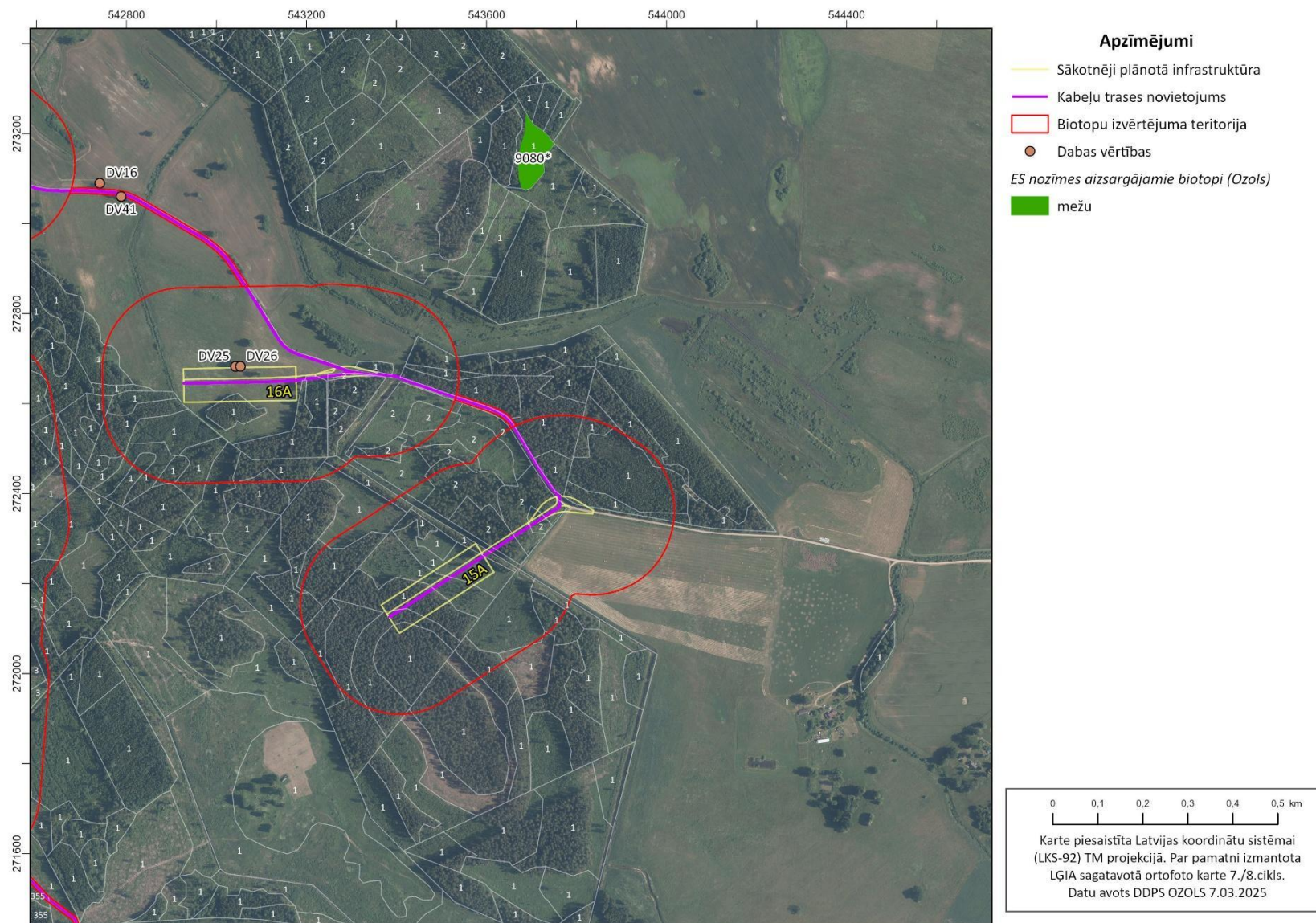
Teritorijai raksturīgs liels skaits lielu dimensiju koku un dižkoku, kam ir gan ainaviska, gan ekoloģiska vērtība – tāpēc šos kokus nepieciešams saudzēt, un, iespējams, veikt apsaimniekošanas pasākumus (piemēram, atēnošanu) koku optimālo vides apstākļu nodrošināšanai.

Daudzviet izpētes teritorijā konstatētas invazīvās sugas Kanādas zeltgalvītes *Solidago canadensis* audzes – šīs sugas izplatību nepieciešams ierobežot ar konkrētiem apsaimniekošanas pasākumiem, kā arī nepieļaut tās izplatību tālāk, pārvietojot augsni no sugas izplatības teritorijām uz citām.

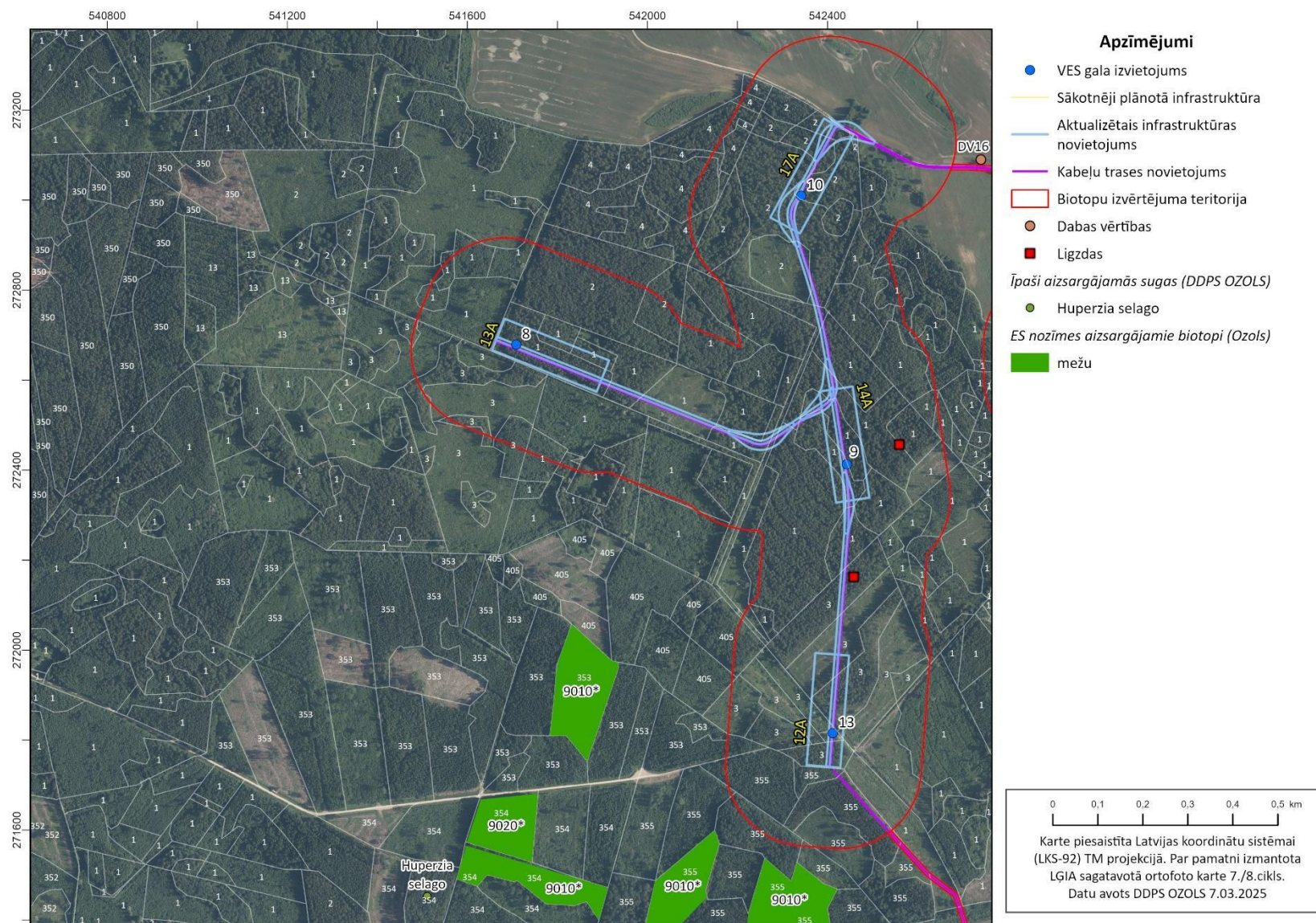
Izpētes teritorijā esošo ES nozīmes aizsargājamā zālāju biotopa poligonu ieteicams regulāri apsaimniekot, to pļaujot vismaz reizi gadā, zāli novācot, vai noganīt.

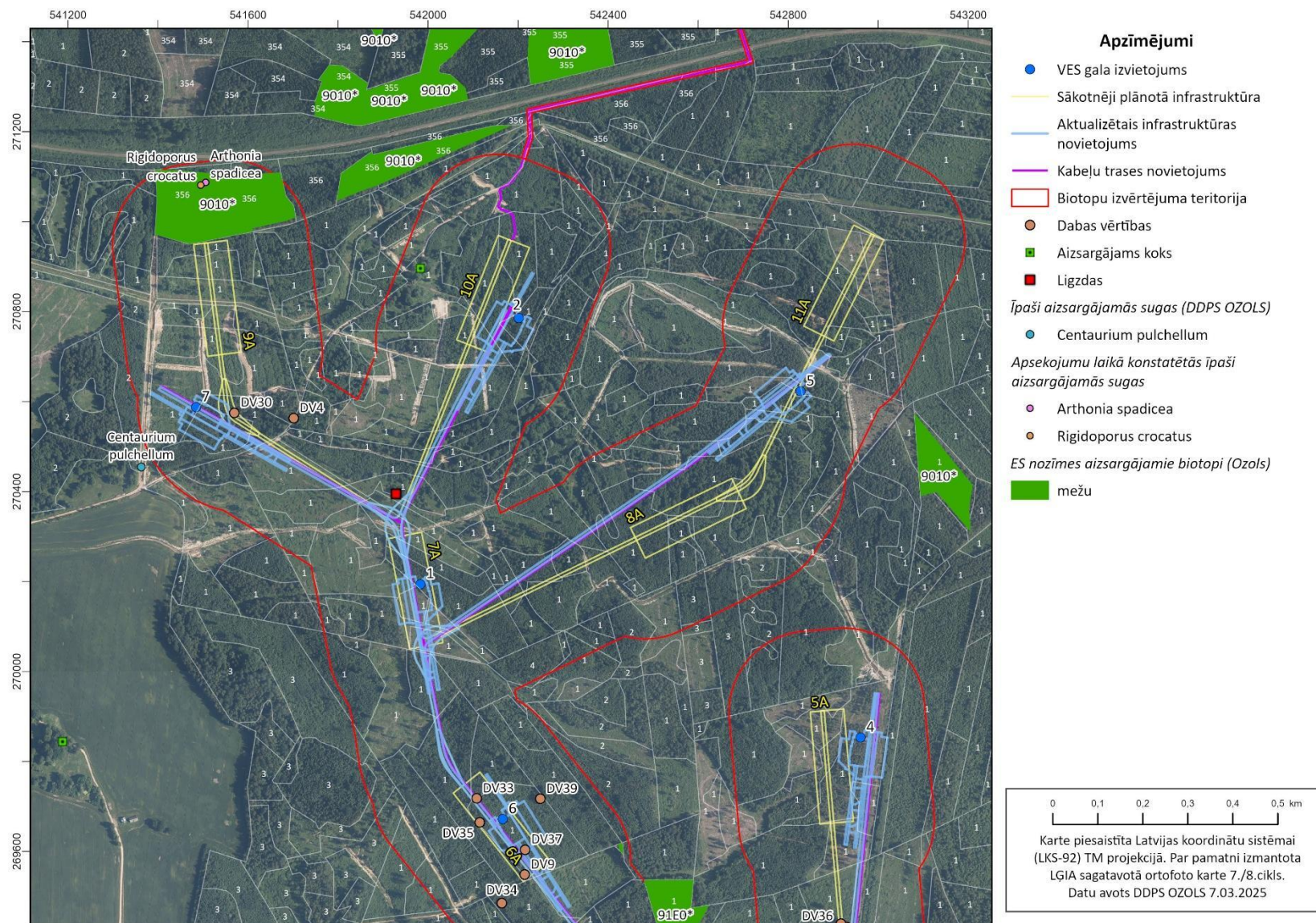
2. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums. Lapu sadalījums

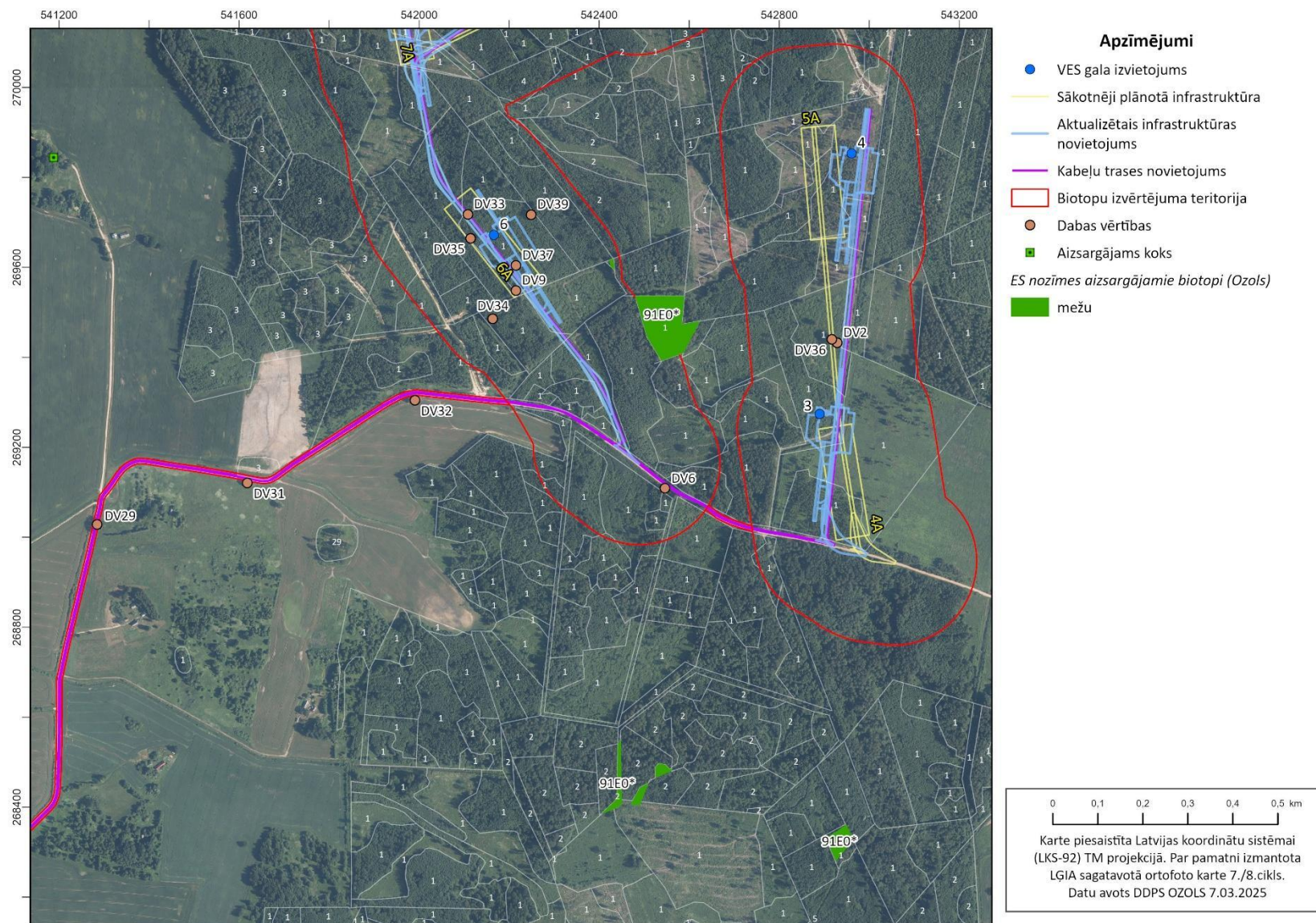
3. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 1. lapa

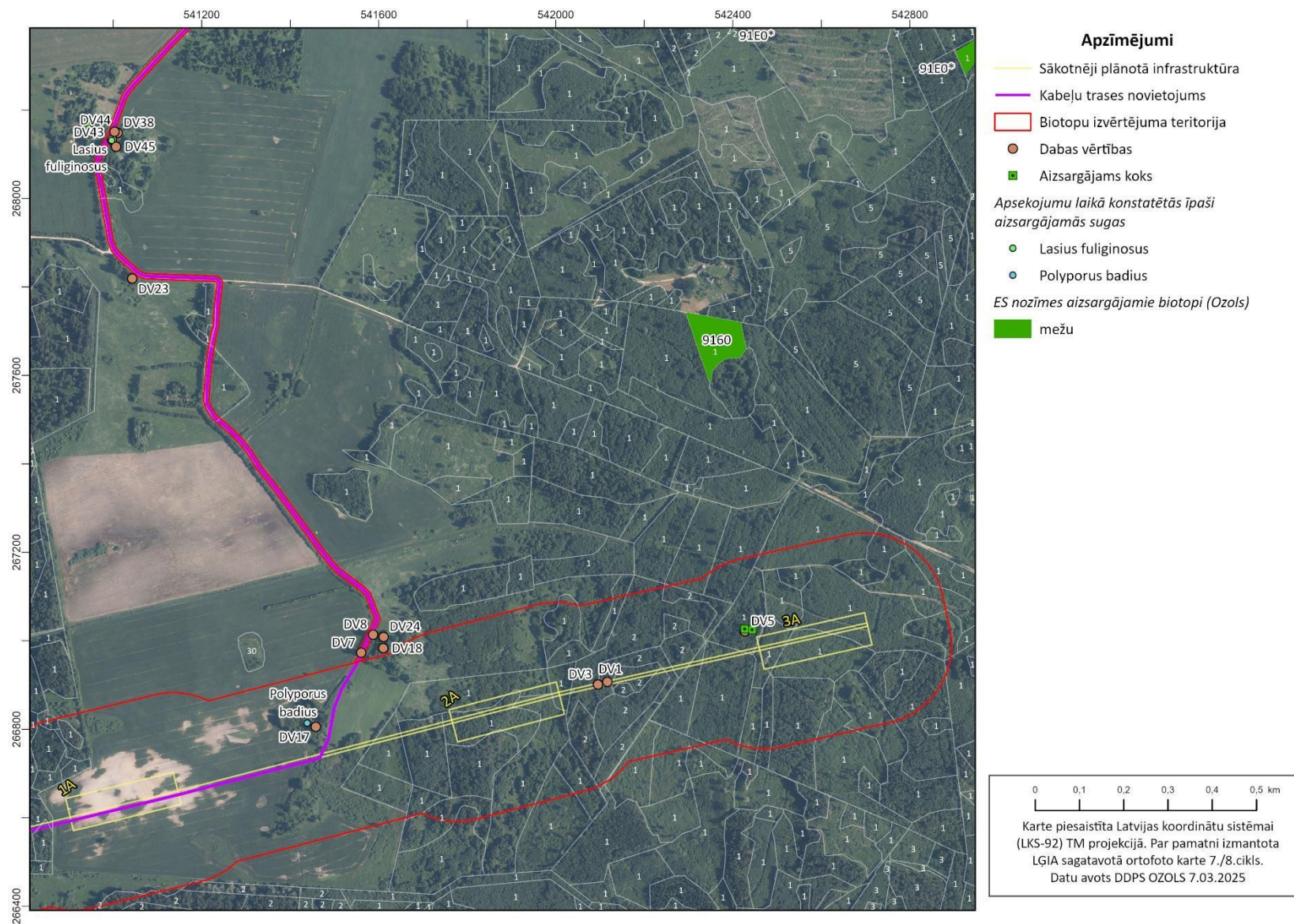
4. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 2. lapa

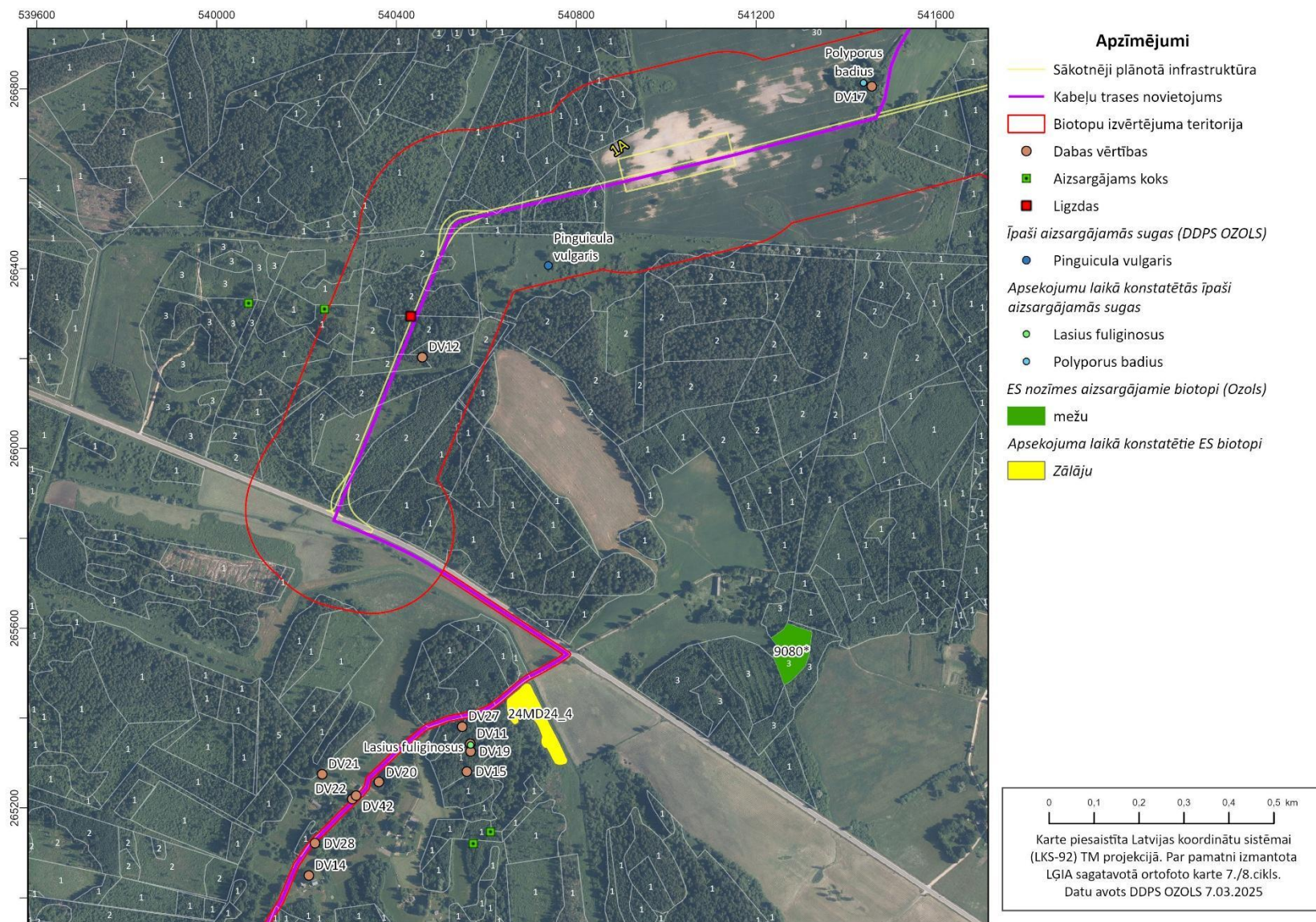
5. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 3. lapa

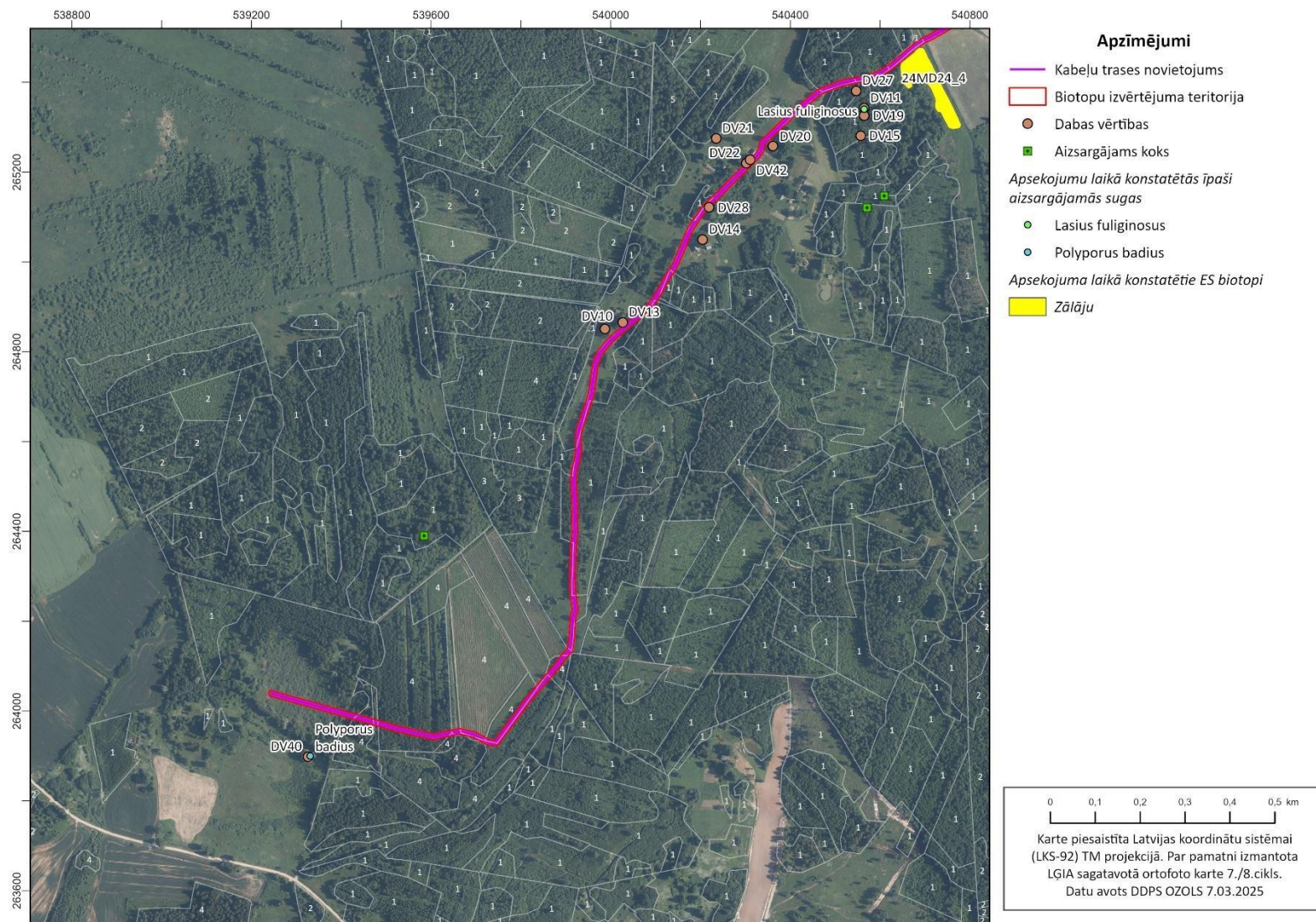
6. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 4. lapa

7. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 5. lapa

8. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 6. lapa

9. attēls. VES novietņu un infrastruktūras plānotais izvietojums, ĪA sugu, ĪA biotopu un dabas vērtību novietojums. 7. lapa

11. Secinājumi par plānotās darbības vai pasākuma ietekmi uz konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz pieguļošo teritoriju un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai.

Balstoties uz aktualizēto VES un infrastruktūras izvietojumu, plānotajai darbībai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz biotopu 9010*_2 Veci vai dabiski boreāli meži (poligona Nr. 19ZL715_154), ĪA sugām: melnējošo cietpori *Rigidoporus crocatus* un kastanbrūno artoniju *Arthonia spadicea*, kā arī uz citām dabas vērtībām izpētes teritorijā. Arī ietekme uz VES parkam tuvākajā Natura 2000 teritorijā – Vāveres ezera dabas liegumā – sastopamajiem un ekspertu kompetencē esošajiem biotopiem un sugām ir maz ticama, ņemot vērā, ka liegums atrodas 6 km attālumā no plānotās darbības teritorijas.

Plānotajai darbībai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz biotopu 6270* Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas (poligona Nr. 24MD24_4), jo, kaut gan kabeļu trase ir izvietota tam salīdzinoši tuvu, starp kabeļu trasi un biotopu atrodas ceļš. Kabeļa izvietošana darbi biotopu tieši neskar.

Tomēr sugu un to dzīvotņu aizsardzībai, kā arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai kopumā VES parka izbūves un tā uzturēšanas laikā nepieciešams ievērot vairākus nosacījumus:

- lai nodrošinātu sugu dzīvotņu un saudzējamo koku aizsardzību, atsevišķu VES izbūves laukumu un pievedceļu detalizētas projektēšanas un būvniecības laikā, nepieciešams ņemt vērā konstatēto ĪA sugu atradņu vai augstas dabas vērtības koku izvietojumu;
- nav pieļaujamas nekādas darbības zonā, ko veido dižkoka projekcija uz zemes un 10 m plata josla ap to. Paredzētā darbība 10 m rādiusā no potenciālo dižkoku vainagu projekcijas uz zemes saskaņojama ar Dabas aizsardzības pārvaldi;
- lai nodrošinātu sugu dzīvotņu aizsardzību, kā arī saglabātu atsevišķām sugām būtiskus ainavas elementus, vēlams saglabāt lielu dimensiju kokus (jebkurš koks, kura stumbra diametrs 1,3 m augstumā no sakņu kakla sasniedz vismaz 50 cm diametru);
- VES un plānotās infrastruktūras teritorijā esošās kritālas, kuru diametrs resnākajā vietā sasniedz vismaz 25 cm, pārvietojamas uz tuvāko mežaudzi, ja tiek panākta vienošanās ar zemes īpašnieku;
- nav pieļaujama augsnes pārvietošana no invazīvās sugas Kanādas zeltgalvītes *Solidago canadensis* izplatības zonām uz citām teritorijām;
- nav pieļaujama tehnikas pārvietošanās vai stāvēšana, grunts vai materiālu novietošana zālāju biotopu poligonā Nr. 24MD24_4.

Detalizētāka informācija par paredzētās darbības vietas – infrastruktūras objektu – izbūves teritorijām un nosacījumiem paredzētās darbības veikšanai apkopota 3. tabulā. Tajā norādīta

gan informācija, kas attiecas uz sākotnējo infrastruktūras izvietojumu (piem., VES 4A) gan aktuālo izvietojumu (piem., VES 3).

Ja būvprojekta izstrādes laikā nepieciešams precizēt vai mainīt plānoto VES izbūves laukumu, pievedceļu vai elektroenerģijas pārvades tīklu (kabeļu) izbūves vietas, tad nepieciešams veikt atkārtotu izvērtējumu par precizēto vai izmainīto paredzētās darbības īstenošanas vietu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm un aizsargājamo biotopu platībām.

3. tabula. Apsekoto VES novietņu un saistītās infrastruktūras iespējamās ietekmes raksturojums un pasākumi ietekmes samazināšanai

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
Kabeļlīnijas trase no autoceļa P73 Vecumnieki— Nereta— Subate līdz apakšstacijai zemes vienībā ar kad. nr. 40440030057. (8., 9. attēls)	Kabeļlīnijas trase plānota pa esoša ceļa vietu gar vairākām viensētām, tālāk pa iebraukta ceļa vietu lauksaimniecības zemēs un caur atsevišķām jaunām līdz vidēja vecuma mežaudzēm.	Plānotās kabeļlīnijas trases tiešā tuvumā apsekojuma laikā konstatēts ĪA zālāju biotops 6270* <i>Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas</i> (poligona Nr. 24MD24_4). Tā kā kabeļlīnija plānota biotopam pretējā ceļa pusē, paredzētā darbība biotopu tieši neskars. Darbu laikā nepieciešams nodrošināt, ka biotopa poligonā netiek novietoti būvmateriāli, tehnika un tas netiek izbraukāts. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Plānotās kabeļlīnijas trasē un tās tuvumā konstatētas vairākas dabas vērtības: dižkoks – parastā liepa <i>Tilia cordata</i> (DV42), ar apkārtmēru 3,82 m; potenciāli dižkoki – parastie ozoli <i>Quercus robur</i>, ar apkārtmēriem 3,97 m (DV22) un 3,62 m (DV10); citi lielu dimensiju koki – parastie ozoli <i>Quercus robur</i> (DV11, DV13, DV14, DV15, DV19, DV20, DV21, DV27, DV28) un baltais vītols <i>Salix alba</i> (DV40). Paredzētās darbības rezultātā tiktu apdraudēts liepas dižkoks (DV42), divi potenciālie ozolu dižkoki (DV22 un DV10) un vēl vairāki lielu dimensiju koki (DV13, DV20, DV27, DV28). Plānotajā novietojumā pa esošo viensētu iebraucamā ceļa vietu, kabeļlīnijai, kuras atmežojamās trases platums kopā ar aizsargjoslu, saskaņā ar pasūtītāja sniegto informāciju, būs 3,9 m, var būt grūti atrast vietu, lai tās izbūve neatstātu negatīvu ietekmi uz konstatētajām dabas vērtībām un citiem ceļa tuvumā esošajiem lielajiem kokiem. Jāņem vērā, ka gan atzīmēto dabas vērtību koku, gan citu koku sakņu sistēma stiepjas aptuveni koka vainaga projekcijas robežās. Tātad darbība šajā zonā var atstāt negatīvu ietekmi uz kokiem. Lai izvairītos no negatīvās ietekmes, kabeļlīnijas trases novietojums šī posma ziemeļu daļā (no DV 10 līdz DV 27) precizējams tā, lai neradītu apdraudējumu konstatētajām dabas vērtībām. Proti nav pieļaujamas nekādas darbības zonā, ko veido dižkoka projekcija uz zemes un 10 m plata josla ap to; paredzētā darbība 10 m rādiusā no potenciālo dižkoku vainagu projekcijas uz zemes saskaņojama ar Dabas aizsardzības pārvaldi; pārējiem dabas vērtību kokiem un citiem lieliem kokiem arī rekomendējams ievērot vismaz 10 m aizsardzības zonu ap kokiem, kurā netiek plānota atmežošana, ar kabeļlīniju saistīti rakšanas vai citi ar būvniecību saistīti darbi, piemēram, tehnikas pārvietošanās, materiālu kraušana, utml. Ja esošajā novietojumā tas nav iespējams, nepieciešams pārplānot kabeļlīnijas trasi pa citu vietu.

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
		Kopumā kabelīnijas trases ietekme vērtējama kā <u>būtiska nelabvēlīga ietekme</u> . Ja kabelīnijas trases novietojums tiek precizēts tā, lai neskartu minētās dabas vērtības - kabelīnijas ietekme vērtējama kā <u>iespējama neliela nelabvēlīga ietekme</u> .
VES 1A (7., 8. attēls) (atmesta)	VES novietne un izbūves laukums plānots lauksaimniecībā izmantojamās zemēs – aramzemēs. Piebraucamais ceļš (no autoceļa P73 Vecumnieki—Nereta—Subate) plānots caur susinātām līdz slapjām, jaunām un vidēja vecuma bērzu, apšu un baltalkšņu audzēm, šķērsojot arī pieaugušu ozolu mežaudzi.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Pievedceļa trasē pieaugušā ozolu mežaudzes malā, zemes vienības ar kad. nr. 32900010029, 2. kvartāla 2. nogabalā, apsekojuma laikā ozolā tika konstatēta ligzda, tās koordinātas x: 266294, y: 540432. Ligzdu nepieciešams apsekot sertificētam ornitologam, kurš pieņem lēmumu par nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem. Aptuveni 40 m attālumā no plānotā VES pievedceļa konstatēts lielu dimensiju koks – parastais ozols <i>Quercus robur</i> (DV12) ar apkārtmēru 3,49 m. Nav paredzama negatīva ietekme uz konstatēto ozolu. <u>Izvērtējot VES būvniecības potenciālo ietekmi kontekstā ar citiem vides aspektiem, attīstītājs no minētās VES būvniecības vietas ir atteicies, taču kabelīnijas trases plānojums šajā posmā paliek nemainīgs.</u> Kabelīnijas ietekme vērtējama kā <u>iespējama neliela nelabvēlīga ietekme</u> .
VES 2A (7. attēls) (atmesta)	VES novietne un izbūves laukums plānots sekundārās, jaunās līdz vidēja vecuma baltalkšņu, bērzu audzēs. Piebraucamais ceļš (no VES 1A) plānots pa lauksaimniecības zemēm un sekundārām baltalkšņu audzēm.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā VES pievedceļa ietekme vērtējama kā <u>nebūtiska ietekme</u> . <u>Izvērtējot VES būvniecības potenciālo ietekmi kontekstā ar citiem vides aspektiem, attīstītājs no minētās VES būvniecības vietas ir atteicies.</u>
VES 3A (7. attēls) (atmesta)	VES novietne un izbūves laukums plānots baltalkšņu jaunaudzēs. Piebraucamais ceļš (no VES 2A) plānots pa jaunām līdz pieaugušām baltalkšņu, bērzu, apšu audzēm.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Aptuveni 20-30 m attālumā no plānotā izbūves laukuma atrodas trīs dižkoki – parastās priedes <i>Pinus sylvestris</i> , ar apkārtmēriem 2,90 m, 2,72 m (konstatētas jau dabas skaitīšanas laikā 2019. gadā), 2,52 m (DV5). Pievedceļa trasē konstatēts potenciāls dižkoks – parastā priede <i>Pinus sylvestris</i> (DV3), ar apkārtmēru 2,44 m, kā arī lielu dimensiju āra bērzs <i>Betula pendula</i> (DV1). Veicot pievedceļa izbūvi esošajā novietojumā, paredzams, ka tiktu

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
		iznīcināts priedes potenciālais dižkoks (DV3) un lielu dimensiju bērzs (DV1). Arī laukuma tuvumā esošie priežu dižkoki, laukuma būvniecības laikā var tikt apdraudēti. Lai novērstu paredzamo negatīvo ietekmi uz konstatētajām dabas vērtībām, pievedceļš un VES laukuma izbūves darbi veicami tā, lai konstatētie koki tiktu saglabāti, nodrošinot tiem nepieciešamos aizsardzības pasākumus, piemēram, stumbru vairogi, utml. Paredzētā darbība 10 m rādiusā no potenciālo dižkoku vainagu projekcijas uz zemes saskaņojama ar Dabas aizsardzības pārvaldi; nav pieļaujamas nekādas darbības dižkoku aizsargzonā. Kopumā VES laukuma ietekme vērtējama kā <u>iespējama vērā nemama negatīva ietekme</u>. Ja tie veikti ietekmi samazinošie pasākumi, tad paredzētā darbība vērtējama kā <u>iespējama neliela nelabvēlīga ietekme</u>. <u>Izvērtējot VES būvniecības potenciālo ietekmi kontekstā ar citiem vides aspektiem, attīstītājs no minētās VES būvniecības vietas ir atteicies.</u>
Kabeļlīnijas trase no krustojuma ar VES 1A un VES 2A savienojšo pievedceļu līdz VES 3 (sākotnējā izvietojumā VES 4A) (6.-7. attēls)	Kabeļlīnijas trase plānota pa esoša ceļa vietu un iebraukta ceļa vietu lauksaimniecības zemēs.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Plānotās kabeļlīnijas trasē un tās tuvumā konstatētas vairākas dabas vērtības. Vēsturiskās mājvietas "Rūsiņi" tuvumā potenciāls dižkoks – parastais ozols <i>Quercus robur</i>, ar apkārtmēru 3,74 m (DV17). Vēsturiskās mājvietas "Rempji" tuvumā lielu dimensiju koki – papeles <i>Populus sp</i> (DV7 un DV8) un parastie ozoli (DV18 un DV24). Mājvietā "Zviedri" atrodas divi dižkoki – parastās liepas <i>Tilia cordata</i>, ar apkārtmēriem 4,24 m (dabas piemineklis, ID 15204) un 3,98 m (dabas piemineklis, ID 15206). Otrā ceļa pusē, bijušās mājvietas "Pļaviņas" apkārtnē, konstatēts dižkoks/potenciālais dižkoks – parastā liepa <i>Tilia cordata</i> (DV43), ar apkārtmēru 5,45 m. Liepa dalās divās daļās aptuveni 1,3 m augstumā, to atsevišķo stumbru apkārtmēri ir 3,41 m un 3,30 m. Turpat blakus atrodas vēl citas lielas liepas (DV44 un DV45) un ozols (DV38). Un vēl vairāki lielu dimensiju ozoli plānotajā kabeļlīnijas trasē esošā ceļa malās (DV23, DV29, DV31, DV32). Paredzētās darbības rezultātā tiktu apdraudēti vairāki lielu dimensiju koki. Lai izvairītos no negatīvās ietekmes, vietās, kur tas iespējams, kabeļlīnijas trase plānojama kokiem pretējā ceļa pusē. Būvdarbu laikā nodrošināma koku aizsardzība. Posmā pie Zviedru mājām un bijušajām Pļaviņu mājām kabeļlīnijas trasi rekomendējams pārvietot uz austrumiem, veicot tās izbūvi pa lauksaimniecības zemju malu, apejot mājvietas un to tuvumā augošos lielos kokus.

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
		Kopumā kabelīnijas trases ietekme vērtējama kā <u>iespējama vērā nemama nelabvēlīga ietekme</u> . Ja tie veikti ietekmi samazinošie pasākumi, tad paredzētā darbība vērtējama kā <u>iespējama neliela nelabvēlīga ietekme</u> .
VES 1 (sākotnējā izvietojumā VES 7A) (5. attēls)	VES novietne un izbūves laukums plānoti koptās apšu un baltalkšņu jaunaudzēs un izcirtumos, daļēji arī susinātā pieaugušu melnalkšņu, bērzu audzē. Piebraucamais ceļš (no VES 6) plānots caur baltalkšņu jaunaudzēm un susinātu pieaugušu melnalkšņu, bērzu audzi.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām.
VES 2 (sākotnējā izvietojumā VES 10A) (5. attēls)	VES novietne un izbūves laukums plānoti jaunu baltalkšņu – melnalkšņu - bērzu audzēs. Piebraucamais ceļš (no VES 1) plānots caur apšu, baltalkšņu jaunaudzēm. Kabelīnijas trase, kas savieno VES 2 un VES 13 plānota caur baltalkšņu, melnalkšņu, egļu jaunaudzēm un paralēli dzelzceļa līnijai, vēlāk to šķērsojot. Sastopams ļoti daudz invazīvās sugas Kanādas zeltslotiņas <i>Solidago canadensis</i> .	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām.
VES 3 (sākotnējā izvietojumā VES 4A) (6. attēls)	VES novietne, izbūves laukums un pievedceļš plānots sekundārās, jaunās līdz vidēja vecuma bērzu, melnalkšņu un baltalkšņu audzēs.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām.
VES 4 (sākotnējā	VES novietne un izbūves laukums plānots sekundārās, susinātās, jaunās līdz	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes.

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
izvietojumā VES 5A) (5., 6. attēls)	briestaudzes vecuma bērzu, baltalkšņu audzēs. Piebraucamais ceļš (no VES 3) plānots caur sekundārām baltalkšņu, apšu jaunaudzēm.	Plānotā pievedceļa tuvumā, 10 – 20 m attālumā, konstatētas dabas vērtības, lielu dimensiju koki – parastais ozols <i>Quercus robur</i> (DV36) un āra bērzs <i>Betula pendula</i> (DV2), ar apkārtmēru 2,60 m. Būvniecības darbu laikā nodrošināma koku aizsardzība un saglabāšana. Kopumā VES pievedceļa ietekme vērtējama kā <u>iespējama neliela negatīva ietekme</u>.
VES 5 (sākotnējā izvietojumā VES 8A) (5. attēls)	VES novietne, izbūves laukums plānots jaunās baltalkšņu, apšu, bērzu audzēs, kuras lielākajā daļā ir koptas, kā arī daļēji izcirtumā. Piebraucamais ceļš (no VES 1) plānots caur jaunām apšu, bērzu, baltalkšņu audzēm un izcirtumiem.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Iepriekš konstatētā ES nozīmes biotopa 9050_1 <i>Lakstaugiem bagāti egļu meži</i> (poligona Nr. 19ZL715_155) vietā apsekojuma laikā konstatēts izcirtums. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām
VES 6 (sākotnējā izvietojumā VES 6A) (5., 6. attēls)	VES novietne un izbūves laukums plānots sausās un susinātās baltalkšņu jaunaudzēs. Piebraucamais ceļš (no esošā zemesceļa un gar to plānotās kabeļlīnijas trases) plānots caur izcirtumiem un baltalkšņu jaunaudzēm.	Aptuveni 135 m no VES piebraucamā ceļa atrodas iepriekš konstatēts ES nozīmes aizsargājams biotops 91E0*_2 <i>Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)</i>, poligona Nr. 19ZL715_119. Biotopa ziemeļu galā esošais meliorācijas grāvis jau šobrīd rada negatīvu ietekmi uz hidroloģisko režīmu gandrīz visā biotopa platībā. Pievedceļš plānots caur sausām mežaudzēm, pa esoša ceļa uzbēruma trasī. Ja pievedceļam būs nepieciešams ierīkot sāngrāvjus, potenciālā papildu hidroloģiskā režīma ietekme skartu niecīgu biotopa daļu līdz 0,1 ha platībā. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Plānotajā VES montāžas laukumā un tā pievedceļa trasē konstatēti vairāki lielu dimensiju koki – parastie ozoli <i>Quercus robur</i> (DV33, DV35, DV37) un parastā apse <i>Populus tremula</i> (DV9), kas izcirtumos un jaunaudzēs atstāti kā ekoloģiskie koki. Būvdarbu laikā, iespēju robežās vēlams šādus kokus saglabāt un nodrošināt to aizsardzību. Aptuveni 30 m attālumā no plānotā montāžas laukuma konstatēts potenciāls dižkoks – parastais ozols <i>Quercus robur</i> (DV39), ar apkārtmēru 3,95 m. Būvdarbu laikā koks saglabājams un aizsargājams, izmantojot stumbra vairogus, utml. Darbība 10 m zonā ap koka vainaga projekciju saskaņojama ar DAP.

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
		Kopumā VES pievedceļa ietekme vērtējama kā <u>iespējama neliela negatīva ietekme</u> .
VES 7 (sākotnējā izvietojumā VES 9A) (5. attēls)	Jaunākajā VES novietņu plānojumā izbūves laukums pārvirzīts D virzienā un mainīta tā konfigurācija ZR-DA virzienā, laukumam novietojoties jaunās apšu, bērzu mežaudzēs, kur to šķērso grāvis un ceļš. Pievedceļš un kabeltrase (no VES 1) plānota jaunās mežaudzēs, paralēli nelielam mežizstrādes ceļam	Sākotnējā novietojumā izbūves laukums bija plānots tieši blakus ES nozīmes biotopam 9010* _2 Veci vai dabiski boreāli meži, kurā konstatētas arī divas ĪA sugas: Kastaņbrūnā artonija <i>Arthonia spadicea</i> un Melnējošā cietpore <i>Rigidiporus crocatus</i> . Lai izvairītos no paredzamās negatīvās ietekmes montāžas laukums novietojums precizēts, atvīzot to no aizsargājamā biotopa. Netālu no plānotās kabeltrases atrodas vairāki lielu dimensiju koki: parastie ozoli <i>Quercus robur</i> (DV30) un parastā kļava <i>Acer platanoide</i> s. Būvniecības laikā šos kokus iespēju robežās vēlams saglabāt un nodrošināt to aizsardzību. Nav pieļaujama augsnes pārvietošana no teritorijām, kur izplatīta invazīvā Kanādas zeltgalvīte <i>Solidago canadensis</i> , tādējādi novēršot sugas tālāku izplatību. Aktualizētajā novietojuma plānojumā VES ietekme vērtējama kā <u>nebūtiska ietekme</u> .
VES 8 (sākotnējā izvietojumā VES 13A) *izbūves laukums un saistītā infrastruktūra nemainīga (4. attēls)	VES novietne, izbūves laukums, kabelīnija un piebraucamais ceļš (no VES 9) plānoti caur vidēja vecuma susinātām mežaudzēm, kur dominē bērzi.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām Izbūves laukuma teritorijā konstatētas invazīvās Kanādas zeltgalvītes <i>Solidago canadensis</i> audzes. Nav pieļaujama augsnes pārvietošana no teritorijām, kur izplatīta invazīvā suga, tādējādi novēršot sugas tālāku izplatību. Ja tiek veikti ietekmi samazinošie pasākumi, tad plānotajai darbībai <u>nav paredzama negatīva ietekme uz dabas vērtībām</u>
VES 9 (sākotnējā izvietojumā VES 14A) *izbūves laukums un	VES novietne un izbūves laukums plānots slapjās līdz susinātās vidēja vecuma līdz pieaugušās bērzu, egļu audzēs.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Aptuveni 80 m attālumā no plānotā VES montāžas laukuma apsekojuma laikā konstatēta putna ligzda, kuras koks jau iezīmēts ar krāsu, kas norāda, ka ligzda jau bijusi piefiksēta. Tās koordinātas x: 272456, y: 542559. Ligzdu nepieciešams apsekot sertificētam ornitologam, kurš pieņem lēmumu par nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām.

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
saistītā infrastruktūra nemainīga (4. attēls)	Piebraucamais ceļš (no VES 10) plānots caur susinātām, vidēja vecuma līdz pieaugušām bērzu audzēm.	Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām.
VES 10 (sākotnējā izvietojumā VES 17A) *izbūves laukums un saistītā infrastruktūra nemainīga (4. attēls)	VES novietne un izbūves laukums plānots jaunās līdz briestaudzes vecuma audzēs un izcirtumā. Piebraucamais ceļš (no VES 16A) plānots pa esošo zemes ceļi trasi.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Piebraucamā ceļa malā apsekojuma laikā konstatēts lielu dimensiju koks – parastais ozols Quercus robur (DV16) un potenciāls dižkoks – parastā liepa Tilia cordata (DV41), ar apkārtmēru 3,17 m. Ceļa pārbūve, ja tā nepieciešama, jāveicama saglabājot konstatētos kokus un nodrošinot to aizsardzību. Kopumā laukuma un pievedceļa ietekme vērtējama kā <u>iespējama neliela negatīva ietekme</u> .
VES 11A (5. attēls) (atmesta)	VES novietnes izbūves laukums plānots susinātās, koptās melnalkšņu jaunaudzēs, daļēji izcirtumos, arī koptā vidēja vecuma apšu – bērzu – egļu audzē. Izbūves laukuma Z daļā piegulošā teritorijā pieaugušas bērzu audzes susinātās kūdraugsnēs (neatbilst biotopa kritērijiem). Piebraucamais ceļš (no VES 8A) plānots caur baltalkšņu un apšu jaunaudzēm, vidēja vecuma apšu – bērzu – baltalkšņu audzei un bērzu – melnalkšņu briestaudzei (niedrājs), kuram cauri iet grāvis, kas ietekmē hidroloģisko režīmu apkārtējos nogabalos.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām. <u>Izvērtējot VES būvniecības potenciālo ietekmi kontekstā ar citiem vides aspektiem, attīstītājs no minētās VES būvniecības vietas ir atteicies.</u>
VES 13	VES novietne un izbūves laukums plānots slapjos izcirtumos un susinātās baltalkšņu audzēs.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām.

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
(sākotnējā izvietojumā VES 12A) *izbūves laukums un saistītā infrastruktūra nemainīga (4. attēls)	Piebraucamais ceļš (no VES 9) plānots caur slapjiem izcirtumiem un susinātu briestaudzes vecuma bērzu audzi.	Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām.
VES 15A (3. attēls) (atmesta)	VES novietne un izbūves laukums plānots susinātos izcirtumos un šaurā briestaudzes vecuma priežu audzē. Piebraucamais ceļš (no esoša zemesceļa) plānots caur sausām, pieaugušām bērzu audzēm un izcirtumu.	Nav konstatētu aizsargājamu biotopu. Nav konstatētas ĪA sugu atradnes. Nav paredzama ietekme uz citām dabas vērtībām. Kopumā <u>nav paredzama negatīva</u> VES laukuma un pievedceļa <u>ietekme</u> uz dabas vērtībām. <u>Izvērtējot VES būvniecības potenciālo ietekmi kontekstā ar citiem vides aspektiem, attīstītājs no minētās VES būvniecības vietas ir atteicies.</u>
VES 16A (3. attēls) (atmesta)	VES novietne un izbūves laukums plānots lauksaimniecībā izmantojamās zemēs- vecā atmatā, neliela daļa izbūves laukuma šķērso sekundāru bērzu jaunaudzi. Piebraucamais ceļš plānots pa esošu grants ceļu, tālāk pa pieaugušas priežu un egļu mežaudzes robežu ar vecu atmatu.	Izbūves laukuma ziemeļu malā apsekojumu laikā konstatēti divi lielu dimensiju parastie ozoli <i>Quercus robur</i> (DV25, DV26), viens no tiem ir dižkoks (DV25). Zonā, ko veido dižkoka projekcija uz zemes un 10 m plata josla ap šo projekciju, paredzētā darbība nav pieļaujama. Plānoto novietni un izbūves laukumu rekomendēts pārvietot tā, lai plānotā darbība neskartu dižkoka aizsardzības zonu, vai atteikties no novietnes izbūves. Būvniecības darbu laikā rekomendēta arī otra lielu dimensiju koka aizsardzība un saglabāšana. Stacijas ierīkošana, iznīcinot kontstēto dižkoku atstātu <u>būtisku negatīvu ietekmi.</u> <u>Izvērtējot VES būvniecības potenciālo ietekmi kontekstā ar citiem vides aspektiem, attīstītājs no minētās VES būvniecības vietas ir atteicies.</u>

VES novietnes Nr. un ceļa Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Iespējamā ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, ĪA sugām un dabas vērtībām, pasākumi ietekmes mazināšanai
---	--------------------------	--

- – Negatīva ietekme nav paredzama vai iespējama nebūtiska ietekme
- – Iespējama neliela negatīva ietekme vai vērā ņemama negatīva ietekme, ja netiek veikti ietekmi samazinošie pasākumi
- – Iespējama būtiska negatīva ietekme, rekomendēts ievērojami pārvietot VES un saistīto infrastruktūru vai atteikties no tās izbūves

Atzinums sastādīts uz 29 lpp., ietverot 9 attēlus (kartes) un 3 tabulas. Atzinumam pievienoti divi pielikumi – 1. pielikums, fotofiksācija ar 25 attēliem un 2. pielikums, 2024. gada apsekojumus konstatētā ES nozīmes aizsargājamā biotopa anketa uz 2 lpp.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Izmantotā literatūra

1. Auniņš A. (red.) 2013. Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. papildināts izdevums. Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Rīga. 320 lpp.
2. Dāniele I., Meiere D. 2020, "Lielā Latvijas sēņu grāmata", Latvijas Dabas muzejs, Karšu izdevniecība Jāņa sēta, Rīga, 527 lpp.
3. Ikauniece S. (red.) 2017. "Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 6. sējums. Meži." Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda. 167 lpp.
4. Olģerts Nikodemus, Māris Kļaviņš, Vitālijs Zelčs, 2018., "Latvija. Zeme, daba, tauta, valsts", Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds, Jelgava, 751 lpp.
5. Ministru kabineta 2010. gada 30.septembra noteikumi Nr.925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības".
6. Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu"
7. Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumiem Nr. 350 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”

Interneta resursi:

8. <https://ozols.gov.lv>
9. ES nozīmes biotopu izplatības un kvalitātes apzināšanas un darbu organizācijas metodika. Dabas aizsardzības pārvalde. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/4524/download>.
10. <https://dabasdati.lv/>
11. <https://www.daba.gov.lv/lv/biotopu-kartesanas-metodikas-0>

Santa Ieviņa

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte

Eksperta sertifikāts Nr. 231

Izsniegts par biotopu grupām: meži un virsāji, purvi (derīgs līdz 30.11.2026)

Toms Daniels Čakars

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperts

Eksperta sertifikāta Nr. 182,

izsniegts par biotopu grupām: alas, atsegumi, kritenes (derīgs līdz 27.05.2029.);

meži un virsāji (derīgs līdz 20.05.2027.);

tekoši saldūdeņi un stāvoši saldūdeņi (derīgs līdz 11.11.2026.)

Līga Mihailova

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte

Eksperta sertifikāta Nr. 156,

izsniegts par biotopu grupām: meži un virsāji, purvi (derīgs līdz 20.02.2030.);

zālāji (derīgs līdz 28.08.2026.);

sugu grupu: zīdītāji (derīgs līdz 20.02.2030.)

Margita Deičmane

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte

Eksperta sertifikāta Nr. 024,

izsniegts par biotopu grupām: zālāji (derīgs līdz 14.06.2028.);

Pielikums

1. pielikums. Fotofiksācija

1. attēls. VES 1A izbūves laukuma teritorija

2. attēls. VES 2A izbūves laukuma teritorija

3. attēls. VES 2A izbūves laukuma teritorija

4. attēls. VES 3A izbūves laukuma teritorija

5. attēls. VES 4A izbūves laukuma teritorija

6. attēls. VES 4A izbūves laukuma teritorija

7. attēls. VES 5A izbūves laukuma teritorija

8. attēls. VES 5A izbūves laukuma teritorija

9. attēls. VES 6A izbūves laukuma teritorija

10. attēls. VES 7A izbūves laukuma teritorija

11. attēls. VES 7A izbūves laukuma teritorija

12. attēls. VES 8A izbūves laukuma teritorija

13. attēls. VES 8A izbūves laukuma teritorija

14. attēls. VES 9A izbūves laukuma teritorija

15. attēls. VES 10A izbūves laukuma teritorija

16. attēls. VES 10A izbūves laukuma teritorija

17. attēls. VES 11A izbūves laukuma teritorija

18. attēls. VES 11A izbūves laukuma teritorija

19. attēls. VES 11A izbūves laukuma teritorija

20. attēls. VES 12A izbūves laukuma teritorija

21. attēls. VES 13A izbūves laukuma teritorija

22. attēls. VES 14A izbūves laukuma teritorija

23. attēls. VES 15A izbūves laukuma teritorija

24. attēls. VES 17A izbūves laukuma teritorija

25. attēls. VES 17A izbūves laukuma teritorija